

management

utbildning

Biljett till

Nöjd. Det bästa med RIT är lärarna, tycker Paula Palk, som nu arbetar på Adobe i Kalifornien.

management

utbildning

toppjobb i USA

Rochester Institute of Technology i USA är en av världens mest ansedda grafiska skolor och en examen därifrån leder ofta till välbetalda jobb inom den grafiska branschen. AGI har besökt RIT och pratat med några studenter som pluggat där.

text | Jonas Hedman | h_jonas16@hotmail.com
foto | Maria Strand

! ORDFÖRKLARING

Alumniförening: sammanslutning för före detta studenter vid ett universitet

Bachelor of Science: motsvarar ungefär en fil. kand. inom naturvetenskap

Fil. kand. (filosofie kandidat): en utbildning om 120 akademiska poäng med 60 poäng i ett och samma ämne samt ett självständigt arbete på tio poäng.

Undergraduate studies: studier för grundexamen (Bachelor- och Masters-examen)

Graduate studies: studier för forskarexamen (fil. lic. eller fil. doc.)

Rochester ligger cirka sju timmar med bil norr om New York, nära Lake Ontario som gränsar till Kanada. RIT, som startade 1937, ligger i utkanten av 1,5-miljonersstaden Rochester och har 13 000 studenter. Det är på institutionen School of Printing Management and Sciences (SPMS) som de grafiska programmen finns och där erbjuds två undergraduate-program på vardera fyra år respektive tre graduate-program på vardera ett år.

Undergraduate-nivå

De två undergraduate-programmen heter New Media Publishing respektive Graphic Media Publishing. Dessa leder till en Bachelor of Science vilket i Sverige motsvarar en fil. kand. i grafisk teknik eller liknande. Inom New Media Publishing finns det tre olika inriktningar: IT, Graphic

Design och Printing. Förutom grundläggande kurser i bland annat tryckteknik handlar programmet mycket om webben – hur webbplattformer utformas och hur marknadsföring går till på nätet. De första 1,5 åren läser studenterna tillsammans. Därefter följer en specialisering inom respektive inriktning i 1,5 år innan det avslutande fjärde året läses delvis gemensamt i form av olika projekt. Under det sista året ingår också ett projekt som går ut på att marknadsföra projekten utåt mot näringslivet.

Det kostar cirka 275 000 kronor per år att studera på RIT, oavsett utbildning. 75 procent av de som läser där lyckas ordna sponsring för åtminstone 75 000 kronor i form av stipendier. Som svensk går det också att låna pengar från CSN och möjlighet finns också att tjäna pengar genom att jobba på institutionen parallellt med →

” Att läsa till en masters-examen på Rochester Institute of Technology kostar mycket pengar men är mer eller mindre en förutsättning om man vill jobba inom den grafiska branschen i USA.”

→ studierna. Som student måste man ha finansieringen klar innan man får börja plugga.

Varje år tar 100 studenter sin examen på SPMS och av dessa går ungefär 35 procent till leverantörsföretag som Adobe, Kodak och Heidelberg. Cirka 35 procent försvinner till producerande företag och cirka 30 procent till publiceringsföretag som till exempel layoutare på tidningar, bokförlag, webbyråer och liknande. För att få ut examen krävs också sex månaders praktik i tre plus tre månader. Examen i något av undergraduate-programmen ger behörighet till masters-programmen.

Tre masters-program

Graphic Arts Publishing, Graphic Arts Systems och Printing Technology är de masters-program som SPMS erbjuder. De som blir antagna och saknar utbildning i tryckteknik får genomgå en sex veckor lång intensivkurs före terminsstarten.

Gemensamt för alla tre programmen är att de läser om trender inom tryckt media samt färgstyrning, digitaltryck och fristående kurser som studenten väljer själv. Graphic Arts Publishing innehåller även kurser i prepress teknik, dokumenthantering med mera. Graphic Arts Systems innehåller kurser om olika reproduktionstekniker, offertkalkylering, management etcetera. Printing Technology innehåller kurser i digitala arbetsflöden, tryckfärger, färg- och tonanalys med mera.

Förutom de obligatoriska kurserna på varje program finns också så kallade electives, valbara kurser, och det är lätt att välja kurser på andra program.

I september startar också ett fjärde masters-program, Graphic Arts Design, som läses på distans via internet. Studenten behöver bara vara på plats i Rochester vid sammanlagt två tillfällen under året. Distanskurser finns bland annat i marknadsföring på webben, organisation och ledarskap samt datakommunikation och nätverk.

Mattias och Paula

– två före detta studenter på RIT

Masters-programmen på RIT startade 1977 och åtminstone åtta svenskar har läst masters-året där. Två av dem är Mattias Andersson och Paula Palk som båda läste Grafisk Teknologi i Borlänge 93–96 innan de åkte till USA.

Mattias läste utbildningen Printing Technology mellan 96 och 97 och är mycket nöjd med sitt studieår i Rochester.

– Jag lärde mig mycket men pluggade också hårt. När man satsar så mycket pengar vill man givetvis få ut så mycket som möjligt av utbildningen, menar han. Lärarna var det bästa. Ibland var det så att jag valde lärare istället för kurs! Färgstyrning var ett av mina favoritområden redan innan jag kom till RIT och på plats växte mitt intresse för framförallt pdf som då var ganska nytt, fortsätter Mattias.

Stora resurser. Programansvarige Len Leger berättar att det finns 24 heltidsanställda på institutionen. Dessutom har man grafisk utrustning värd cirka 500 miljoner kronor.

Efter avslutade studier fick Mattias jobb på Pantone i USA där han jobbade i två år innan han fick jobb på Adobe i San José i Silicon Valley söder om San Francisco. Idag jobbar han med utveckling av mediadatabaser på företaget Crossmedia i Stockholm.

Paula Palk jobbade några år efter studierna i Borlänge och gjorde sedan examensarbete i Berkeley utanför San Francisco innan hon läste på RIT. Hon valde programmet Graphic Arts Systems och tog sin masters-examen i juni 2000 och är mycket nöjd med sitt år på RIT.

– Det bästa med att läsa på RIT var lärarna. Flera av dem jobbar sedan länge ute i den grafiska branschen och håller parallellt med det en kurs på RIT. De kan sitt ämnesområde och kan därför förklara en komplicerad sak på ett begripligt sätt, berättar Paula. Vi jobbade mycket i projekt vilket var bra. Totalt var vi ungefär 30 stycken i klassen, ungefär hälften kom från USA och hälften från utlandet. Det var intressant att träffa så många olika nationaliteter och höra vad de hade för bakgrunder, fortsätter Paula. Ska jag säga något negativt om Rochester så är det kanske staden i sig. Den är ganska stor till ytan men centrumet är väldigt litet samtidigt som skolan ligger i utkanten av staden. Eftersom det inte finns så mycket att göra tillbringas den mesta av tiden i labbet, vilket gör att man å andra sidan lär sig desto mer, berättar Paula.

I slutet av utbildningen kom representanter från flera grafiska företag, bland annat programvarutillverkarna, till skolan och sökte folk. En kombination av det och att Paula kände Mattias, som då jobbade på Adobe, gjorde att hon fick jobb på programvarutillverkarjätten Adobe. Paula anställdes hösten 2000 och jobbar med interoperabilitet, vilket innebär att hon testat att olika applikationer fungerar i alla Adobe-program.

Ashutosh Agarwal från Indien blev klar i våras

RIT lockar studenter från hela världen och en som rest riktigt långt är indiern Ashutosh Agarwal, eller "Ash" som han kallas av alla. Han tog sin bachelor-examen i Indien, jobbade några år på ett prepressföretag och åkte sen till Rochester där han i juni 2001 tog sin masters-examen efter att ha läst Printing Technology.

– Jag har inriktat mig på digitaltryck och variabeldata och hur det på bästa sätt kan

Examensglad. "Ash" tog sin masters-examen i Printing Technology på RIT i juni.

användas i olika typer av produktioner, berättar Ash, som parallellt med studierna jobbat på institutionen. Det bästa med utbildningen har varit tillgången till all grafisk utrustning. Här finns allt från rull- och arkooffsetpressar till förprovtrycksutrustning, berättar Ash. På frågan vad som är sämst måste han tänka efter en stund och nämner sedan den byråkrati som råder på alla skolor och institutioner men poängterar också att han inte upplevt det som något problem. Hans klasskamrat Christie Kim, som är amerikanska och just håller på att avsluta sitt sista projekt, instämmer och nämner också att det inte är svårt att få tillgång till någon av de 50 Macintosh-datorerna på skolan.

Utrustning för en halv miljard

På vår rundvandring på skolan hinner vi med alla 17 labbsalarna och jag inser att det verkligen finns mycket utrustning på RIT. Skolan har grafisk utrustning för cirka en halv miljard kronor, bland annat en Harris rulloffsetpress, en Heidelberg Quickmaster arkpress, digitalpressar (bland annat två Xeikon och en Indigo Turbo Stream), en flexopress, flera ctp-maskiner och en rad olika förprovtrycksanläggningar.

Programansvarige Len Leger berättar att institutionen har 24 heltidsanställda lärare och 10–20 stycken som till vardags arbetar i den grafiska branschen och ansvarar för en speciell kurs samt ett stort antal gästföreläsare. En av de mest omtyckta är professor Frank Romano som bland annat skrivit 35 grafiska böcker och fått mer än 40 olika grafiska priser i USA.

RIT har en alumniförening med en lista på cirka 5000 före detta studenter. Listan används för studiebesök på företag, för att bjuda in gästföreläsare och för att hjälpa studenterna att skaffa sig kontakter i näringslivet under studietiden.

Len berättar att många av de stora tillverkarna av grafisk utrustning sponsrar skolan med grafisk utrustning. Detta innebär att studenterna inte får använda utrustningen till skarpa projekt mot näringslivet och ta betalt för det, utan endast inom skolan. Till exempel göra en broschyr åt skolbiblioteket.

Att läsa till en mastersexamen på Rochester Institute of Technology kostar mycket pengar men är mer eller mindre en förutsättning om man vill jobba inom den grafiska branschen i USA. Mer info finns på <http://mastersinprinting.rit.edu>. ●

DET AMERIKANSKA UTBILDNINGSSYSTEMET

Högre utbildning i USA följer ett poängsystem som ger ett visst antal poäng för varje kurs beroende på ämnet och kursens omfattning. Att ta olika examina kräver ett bestämt antal poäng.

I USA finns tre huvudtyper av skolor; community colleges, colleges samt universitet. Community colleges är tvååriga skolor som erbjuder undervisning på undergraduate-nivå. Här har du möjlighet att erhålla en så kallad Associate's

Degree (normalt 2 skolår).

Colleges och universitet är fyraåriga respektive sexåriga skolor som erbjuder undervisning på undergraduate-nivå och, när det gäller universiteten, även utbildningar på postgraduate-nivå. På dessa skolor har du möjlighet att erhålla en Bachelor's Degree (normalt 4 år, motsvarar nästan fil. kand.) eller en Master's Degree (normalt 6 år).